

Figuur 2: Het Gelders Natuur Netwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelzones (lichtgroen) aan de linkerkant en de Kastelen en Landgoederen (paars) aan de rechterkant. (Bron: Omgevingsvisie Bronckhorst)

Een ander perspectief

De formuleringen in de omgevingsvisies van Bronckhorst en Rheden lijken misschien niet veel te verschillen, maar de essentie is dat Bronckhorst niet wil sturen op recreatie, natuurbeheer of landschappelijke kwaliteit, maar een ander perspectief kiest. Bronckhorst ziet dat de landschappelijke kwaliteit geborgd zal zijn als landgoederen een op continuïteit gericht verdienmodel kunnen blijven ontwikkelen. Want dat hebben de landgoederen inmiddels wel bewezen.

Vanuit de wereld van het opstellen van een omgevingsvisie, of zoals vroeger een structuurvisie, is dit een fundamenteel ander perspectief. Deze manier van denken past veel beter bij de belevingswereld van de landgoedeigenaar. Bij het tot stand komen van de omgevingsvisie heeft het zogeheten Bronckhorster Kroonjuwelen Beraad (BKB) een significante rol gespeeld. In dit beraad zijn particuliere eigenaren van landgoederen en buitenplaatsen, Natuurmonumenten en Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK), verenigd onder voorzitterschap van rentmeester Martin van Galen. Bij de BKB-vergaderingen schuift ook een ambtenaar van de gemeente aan. Van Galen: “Dat helpt ook bij processen zoals de omgevingsvisie. We waren vanaf het begin actief betrokken.”

Hof van Twente

In veel gemeenten is de visie nog niet vastgesteld, zoals te zien is op de website mijnomgevingsvisie.nl. De gemeente Hof van Twente staat nog aan het begin van het proces. “Eerst zullen de thema’s opgehaald worden die in de ogen van de inwoners, belangengroepen en bedrijven het belangrijkste zijn”, zegt Lisa Morsman, projectmanager voor de omgevingsvisie. “Ook partijen als Landgoed Twickel, het OPG en de Vereniging Particulier Historische Buitenplaatsen worden uitgenodigd. Er is dus alle gelegenheid om actief input te leveren aan de voorkant van het proces.” Wellicht is de aanpak van Bronckhorst een goed

“In veel gemeenten is de visie nog niet vastgesteld”

voorbeeld. Dit zal echter actief, vanuit de organisaties ingebracht moeten worden. De gemeente bedenkt dit niet zelf, bevestigt Morsman. Zij geeft aan dat traditioneel eerder gedacht wordt vanuit bepaalde functies, zoals historisch cultuurlandschap of werkgelegenheid. Er wordt niet vanzelfsprekend gedacht vanuit de continuïteit van de landgoederen die deze functies vervullen. “Maar de landgoederen kunnen hun positie versterken door in de omgevingsvisie met betrekking tot hun rol een plek in te nemen”, aldus Morsman. Het is dus belangrijk om actief input te leveren bij het opstellen van de omgevingsvisie. Waarschijnlijk is het ook zinvol om dat samen met de natuurlijke partners te doen.

Omgevingsvisie Bronckhorst

‘Het verpachten of verhuren van woningen kan landgoederen helpen financieel gezond te blijven. Zo helpen we de landgoederen het fraaie landschap en erfgoed in stand te houden. Dit doen we met oog voor de woonbehoefte, de cultuurhistorische waarde en het landschap.’
 ‘Voor de instandhouding van landgoederen is een verdienmodel nodig dat past bij het landgoed. Hierin spelen inkomstenbronnen vanuit recreatie, natuurbeheer, landbouw, bosbouw en dergelijke in aanvulling op erfgoedsubsidies, een belangrijke rol.’